

TK o umieszczaniu osób ubezwłasnowolnionych w DPS

29 czerwca 2016

Na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara sędziowie Trybunału Konstytucyjnego pochyłili się nad przepisami, regulującymi umieszczanie w domach pomocy społecznej itp. placówkach osoby ubezwłasnowolnione. Uznali, że rzeczywiście nie zadbano o ochronę ich praw w stopniu wystarczającym.

Pięciu sędziów TK uznało przepisy za niezgodne z Konstytucją. Dwóch zgłosiło zdania odrębne. W uzasadnieniu wyroku napisano, że przepisy „wręcz ostentacyjnie pozwalają zignorować autonomię decyzji osoby całkowicie ubezwłasnowolnionej, sprawiając, że staje się ona przedmiotem działania ze strony innych, zwłaszcza władzy publicznej”.

Innymi słowy, nie chronią w wystarczający sposób osób z niepełnosprawnościami psychicznymi i intelektualnymi. Takie osoby nie mają możliwości zakwestionowania lub zmiany woli opiekuna, który zdecyduje o umieszczeniu ich w placówce, a zezwoli mu na to sąd opiekuńczy. Nie mogą także zwrócić się o weryfikację zasadności takiej decyzji. Nie mogą starać się jej zmienić nawet w sytuacji, gdy nastąpi poprawa ich stanu na tyle, by mogły we własnym zakresie dokonać oceny sytuacji i zdecydować, że w DPS przebywać nie chcą. Mimo to często wbrew swojej woli zmuszone są przebywać tam długie lata.

Sędziowie generalnie przychyłili się do opinii Adama Bodnara, że „gwarancje ochrony praw osób z niepełnosprawnością psychiczną lub intelektualną należy ocenić jako niewystarczające i nieskuteczne”. Zdania odrębne do dzisiejszego wyroku zgłosiło dwóch sędziów: Piotr Pszczółkowski i Zbigniew Jędrzejewski, jednak nie dotyczyły one samej treści orzeczenia, lecz znów rozpętał się spór o

ustawę, na mocy której Trybunał powinien orzekać. To kolejny wyrok, który prawdopodobnie dołączy do tych wydanych po 9 marca, a zatem nieopublikowanych przez rząd.

Autorstwo: WK

Źródło: Strajk.eu